

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EU) 2020/696**2021/EØS/3/43****av 25. mai 2020****om endring av forordning (EF) nr. 1008/2008 om felles regler for drift av lufttrafikk i Fellesskapet på bakgrunn av covid-19-pandemien(*)**

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 100 nr. 2,

under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til de nasjonale parlamentene,

etter samråd med Den økonomiske og sosiale komité,

etter samråd med Regionkomiteen,

etter den ordinære regelverksprosedyren⁽¹⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Covid-19-pandemien har ført til et kraftig fall i lufttrafikken som følge av en betydelig reduksjon i etterspørselen etter transport og medlemsstatenes og tredjestaters vedtakelse av direkte tiltak som stenging av grenser og forbud mot lufttrafikk for å begrense pandemien.
- 2) Tall offentliggjort av Eurocontrol, som er nettverksforvalter for lufttrafikknettverksfunksjonene i Det felles europeiske luftrom, antyder et fall i lufttrafikken på rundt 90 % for den europeiske regionen ved utgangen av mars 2020 sammenlignet med mars 2019. Luftfartsselskaper melder om betydelige reduksjoner i antallet forhåndsreservasjoner som følge av covid-19-pandemien, og innstiller flygninger for ruteplanperiodene vinteren 2019–2020 og sommeren 2020. Dette plutselige fallet i etterspørsel og innstilte flygninger i et omfang man aldri tidligere har sett, har ført til alvorlige likviditetsproblemer for luftfartsselskaper. Disse likviditetsproblemene er direkte knyttet til covid-19-pandemien.
- 3) EU-luftfartsselskaper, som var finansielt sunne før covid-19-pandemien, står overfor likviditetsproblemer som kan føre til at deres lisens oppheves midlertidig, tilbakekalles eller erstattes med midlertidige lisenser uten at det er et strukturelt økonomisk behov for det. Tildeling av en midlertidig lisens i henhold til artikkel 9 nr. 1 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1008/2008⁽²⁾ kan sende et negativt signal til markedet om et luftfartsselskaps evne til å

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 165 av 27.5.2020, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 92/2020 av 18. juni 2020 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIII (Transport), ennå ikke kunngjort.

⁽¹⁾ Europaparlamentets holdning av 15. mai 2020 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 25. mai 2020.

⁽²⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1008/2008 av 24. september 2008 om felles regler for drift av lufttrafikk i Fellesskapet (EUT L 293 av 31.10.2008, s. 3).

overleve, som igjen kan forverre eventuelle økonomiske problemer som ellers ville vært midlertidige. På bakgrunn av vurderingen utført i perioden fra 1. mars 2020 til 31. desember 2020 bør derfor lisensen til slike luftfartsselskaper ikke oppheves midlertidig eller tilbakekalles, forutsatt at det ikke er fare for sikkerheten og at det er realistiske utsikter til tilfredsstillende finansiell rekonstruksjon innen tolv måneder. Ved utløpet av tolv månedersperioden bør EU-luftfartsselskapet omfattes av framgangsmåten fastsatt i artikkel 9 nr. 1 i forordning (EF) nr. 1008/2008. Forpliktelsen i artikkel 9 nr. 2 i forordning (EF) nr. 1008/2008 om å underrette Kommisjonen bør også gjelde for beslutninger om ikke å midlertidig oppheve eller tilbakekalle lisensen.

- 4) I tillegg til nødtiltak som kan anvendes ved plutselige problemer av kort varighet som følge av uforutsigbare og uunngåelige omstendigheter i henhold til artikkel 21 i forordning (EF) nr. 1008/2008, bør medlemsstatene kunne avslå, begrense eller pålegge vilkår for utøvelsen av trafikkrettigheter for å håndtere problemer som følger av covid-19-pandemien, og som kan bli langvarige. Slike nødtiltak som treffes i forbindelse med covid-19-pandemien, bør overholde prinsippene om forholdsmessighet og gjennomsiktighet, og bør bygge på objektive og ikke-diskriminerende kriterier som gjelder i samsvar med artikkel 21 i forordning (EF) nr. 1008/2008.
- 5) På lufthavner der antallet leverandører av lufthavnrelaterte tjenester er begrenset i henhold til artikkel 6 nr. 2 og artikkel 9 i rådsdirektiv 96/67/EF⁽³⁾, kan leverandørene velges for en periode på høyst sju år. Leverandører som denne perioden nærmer seg slutten for, kan dermed ha vanskeligheter med å få tilgang til finansiering. Den maksimale perioden bør derfor forlenges.
- 6) På lufthavner der antallet leverandører av lufthavnrelaterte tjenester er begrenset, er det som følge av covid-19-pandemien mulig at én eller flere leverandører slutter å levere sine tjenester ved en gitt lufthavn før en ny leverandør kan velges på grunnlag av prosedyren fastsatt i artikkel 11 nr. 1 i direktiv 96/67/EF. Under slike omstendigheter bør lufthavnadministrasjonen kunne velge en leverandør av lufthavnrelaterte tjenester direkte for å levere tjenester i en periode på høyst seks måneder. Det bør minnes om at dersom lufthavnadministrasjonen må kjøpe inn lufthavnrelaterte tjenester som følge av covid-19-pandemien og er en oppdragsgiver i henhold til artikkel 4 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/25/EU⁽⁴⁾, får det direktivet anvendelse.
- 7) Tilfredsstillende finansiell rekonstruksjon bør gjennomføres etter en plan som har som mål å forhindre permitteringer, og med garantier for at den finansielle rekonstruksjonen ikke skader arbeidstakernes rettigheter. Forlengelsen av tillatelser for leverandører av lufthavnrelaterte tjenester bør ha som mål å bevare arbeidsplasser og arbeidstakernes rettigheter.
- 8) Det er vanskelig å forutsi den videre utviklingen av covid-19-pandemien og dens følger for lufttransportsektoren. Kommisjonen bør løpende analysere covid-19-pandemiens følger for lufttransportsektoren, og dersom de ugunstige forholdene vedvarer, bør Unionen uten unødige opphold kunne forlenge gyldighetsperioden for tiltakene som er fastsatt ved denne forordningen.
- 9) For å kunne forlenge, når det er nødvendig og berettiget, den perioden vedkommende lisensutstedende myndigheter kan beslutte ikke å midlertidig oppheve eller tilbakekalle lisensene, den perioden medlemsstatene kan avslå, begrense eller pålegge vilkår for utøvelsen av trafikkrettigheter og den perioden kontraktene med leverandører av lufthavnrelaterte tjenester kan forlenges og en lufthavnadministrasjon kan velge en leverandør av lufthavnrelaterte tjenester direkte, bør myndigheten til å vedta rettsakter i samsvar med artikkel 290 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte (TEUV) derfor delegeres til Kommisjonen for å endre forordning (EF) nr. 1008/2008. Det er særlig viktig at Kommisjonen holder hensiktsmessige samråd under sitt forberedende arbeid, herunder på ekspertnivå, og at slike samråd gjennomføres i samsvar med prinsippene fastsatt i den tverrinstitusjonelle avtalen av 13. april 2016 om bedre regelverksutforming⁽⁵⁾. For å sikre lik deltakelse i utarbeidingen av delegerte rettsakter mottar Europaparlamentet og Rådet alle dokumenter samtidig som medlemsstatenes sakkyndige, og deres sakkyndige har systematisk adgang til møter i Kommisjonens ekspertgrupper som deltar i utarbeidingen av delegerte rettsakter.

⁽³⁾ Rådsdirektiv 96/67/EF av 15. oktober 1996 om adgang til markedet for lufthavnrelaterte tjenester i lufthavnene i Fellesskapet (EFT L 272 av 25.10.1996, s. 36).

⁽⁴⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/25/EU av 26. februar 2014 om innkjøp foretatt av enheter som driver virksomhet innenfor vann- og energiforsyning, transport og posttjenester, og om oppheving av direktiv 2004/17/EF (EUT L 94 av 28.3.2014, s. 243).

⁽⁵⁾ EUT L 123 av 12.5.2016, s. 1.

- 10) Med tanke på det akutte behovet som følge av de ekstraordinære omstendighetene forårsaket av covid-19-pandemien og som berettiger de foreslåtte tiltakene, og særlig for å kunne vedta de nødvendige tiltakene raskt for å håndtere de alvorlige og umiddelbare problemene sektoren står overfor, bør det fastsette et unntak fra åtteukersperioden nevnt i artikkel 4 i protokoll nr. 1 om nasjonalforsamlingenes rolle i Unionen, vedlagt traktaten om Den europeiske union (TEU), TEUV og traktaten om opprettelse av Det europeiske atomenergifelleskap.
- 11) Etersom målet for denne forordningen, som er å endre forordning (EF) nr. 1008/2008 som følge av covid-19-pandemien, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor på grunn av tiltakets omfang og virkninger bedre kan nås på unionsplan, kan Unionen treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i artikkel 5 i TEU. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordningen ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå dette målet.
- 12) Det uforutsigbare og plutselige utbruddet av covid-19 og regelverksprosedyrene som kreves for å vedta relevante tiltak, gjorde det umulig å vedta slike tiltak i tide. Bestemmelsene i denne forordningen bør derfor også omfatte en periode før den trer i kraft. Gitt disse bestemmelsenes egenart medfører en slik framgangsmåte ikke at de involverte personenes legitime forventninger tilsesettes.
- 13) Forordning (EF) nr. 1008/2008 bør derfor endres.
- 14) Med tanke på det akutte behovet som følge av de ekstraordinære omstendighetene som berettiger de foreslåtte tiltakene, bør denne forordningen tre i kraft dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

VEDTATT DENNE FORORDNINGEN:

Artikkel 1

I forordning (EF) nr. 1008/2008 gjøres følgende endringer:

- 1) Artikkel 1 nr. 1 skal lyde:

«1. Denne forordningen regulerer utstedelse av lisenser til luftfartsselskaper i Fellesskapet, disse luftfartsselskapenes rett til å drive lufttrafikk innenfor Fellesskapet og prising av lufttrafikk innenfor Fellesskapet. Den fastsetter også midlertidige regler for levering av lufthavnrelaterte tjenester ved Unionens lufthavner.»

- 2) I artikkel 9 skal nye numre lyde:

«1a. På grunnlag av vurderingene nevnt i nr. 1 utført fra 1. mars 2020 til 31. desember 2020 kan vedkommende lisensutstedende myndighet før utløpet av perioden beslutte ikke å midlertidig oppheve eller tilbakekalle EU-luftfartsselskapets lisens forutsatt at det ikke er fare for sikkerheten, og at det er realistiske utsikter til en tilfredsstillende finansiell rekonstruksjon innen de påfølgende tolv månedene. Den skal vurdere EU-luftfartsselskapets resultater ved utløpet av tolv månedersperioden og beslutte om lisensen skal oppheves midlertidig eller tilbakekalles og om en midlertidig lisens skal gis på grunnlag av nr. 1.

1b. Dersom Kommisjonen på grunnlag av data offentliggjort av Eurocontrol, som er nettverksforvalter for lufttrafikknettverksfunksjonene i det felles europeisk luftrom, finner at nedgangen i lufttrafikken sammenlignet med tilsvarende periode i 2019 vedvarer og sannsynligvis vil vedvare, og på grunnlag av de beste tilgjengelige vitenskapelige dataene, slik som data fra Det europeiske senter for forebygging av og kontroll med sykdommer, også finner at denne situasjonen skyldes virkningen av covid-19-pandemien, skal Kommisjonen vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 25a for å endre denne forordningen ved tilsvarende å forlenge perioden 1. mars 2020 – 31. desember 2020 angitt i nr. 1a i denne artikkelen.

1c. Kommisjonen skal løpende overvåke situasjonen på bakgrunn av kriteriene fastsatt i nr. 1b. Kommisjonen skal på grunnlag av tilgjengelige opplysninger framlegge en sammendragsrapport om denne saken for Europaparlamentet og Rådet innen 15. november 2020. Når kriteriene nevnt i nr. 1b er oppfylt, skal Kommisjonen så snart som mulig vedta den delegerte rettsakten omhandlet i nr. 1b.

1d. Dersom lufttransportsektoren i Unionen påvirkes langvarig av covid-19-pandemien og det foreligger tvingende hasteårsaker, skal framgangsmåten fastsatt i artikkel 25b anvendes på delegerte rettsakter som vedtas i henhold til denne artikkelen.»

3) Ny artikkel skal lyde:

«Artikkel 21a

Nødtiltak knyttet til covid-19-pandemien

1. Uansett artikkel 21 kan medlemsstatene for perioden fra 1. mars 2020 til 31. desember 2020 uten samtykke fra Kommisjonen som nevnt i artikkel 21 nr. 1 avslå, begrense eller pålegge vilkår for utøvelsen av trafikkrettigheter dersom dette tiltaket er nødvendig for å håndtere covid-19-pandemien. Slike tiltak skal overholde prinsippene om forholdsmessighet og gjennomsiktighet, og skal bygge på objektive og ikke-diskriminerende kriterier.

2. Medlemsstaten skal uten unødig opphold underrette Kommisjonen og de andre medlemsstatene om et tiltak som nevnt i nr. 1 og dets varighet, og skal tilstrekkelig begrunne behovet for tiltaket. Dersom medlemsstaten endrer, midlertidig opphever eller trekker tilbake et slikt tiltak etter at denne forordningen er trådt i kraft, skal den underrette Kommisjonen og de andre medlemsstatene om dette.

3. Kommisjonen kan på anmodning fra eventuelle andre involverte medlemsstater eller på eget initiativ midlertidig oppheve tiltaket nevnt i nr. 2 dersom det ikke oppfyller kravene i nr. 1, eller dersom det på annen måte er i strid med unionsretten.

4. Dersom Kommisjonen på grunnlag av beste vitenskapelige kunnskap, dokumentasjon og data, slik som data fra Det europeiske senter for forebygging av og kontroll med sykdommer, som bekrefter at covid-19-pandemien vedvarer, anser at avslag, begrensninger eller pålagte vilkår for medlemsstatenes utøvelse av trafikkrettigheter kan være nødvendig utover perioden nevnt i nr. 1 i denne artikkelen, skal Kommisjonen vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 25a for å endre denne forordningen ved å forlenge perioden tilsvarende.

5. Kommisjonen skal løpende overvåke situasjonen på bakgrunn av kriteriene nevnt i nr. 4. Kommisjonen skal på grunnlag av tilgjengelige opplysninger framlegge en sammendragsrapport om denne saken for Europaparlamentet og Rådet innen 15. november 2020. Ved behov skal Kommisjonen så snart som mulig vedta den delegerte rettsakten omhandlet i nr. 4.

6. Dersom lufttransportsektoren i Unionen påvirkes langvarig av covid-19-pandemien og det foreligger tvingende hasteårsaker, skal framgangsmåten fastsatt i artikkel 25b anvendes på delegerte rettsakter som vedtas i henhold til denne artikkelen.»

4) Nytt kapittel skal lyde:

«KAPITTEL IVa

MIDLERTIDIGE REGLER FOR LUFTHAVNRELATERTE TJENESTER

Artikkel 24a

1. Som unntak fra artikkel 11 nr. 1 bokstav d) i rådsdirektiv 96/67/EF(*) kan kontrakter inngått med eller tillatelser gitt til leverandører av lufthavnrelaterte tjenester valgt på grunnlag av prosedyren fastsatt i artikkel 11 nr. 1 i nevnte direktiv som utløper i perioden fra 28. mai 2020 til 31. desember 2021, forlenges til 31. desember 2022.

2. Som unntak fra artikkel 11 nr. 1 bokstav e) i direktiv 96/67/EF, i perioden fra 1. mars 2020 til 31. desember 2020, dersom en leverandør av lufthavnrelaterte tjenester innstiller sin virksomhet før utløpet av perioden som vedkommende er valgt for, kan lufthavnadministrasjonen eller vedkommende myndighet i medlemsstaten velge en leverandør av lufthavnrelaterte tjenester direkte til å levere tjenestene i en periode på høyst seks måneder eller inntil 31. desember 2020, idet den lengste perioden gjelder.

3. Dersom Kommisjonen på grunnlag av data offentliggjort av Eurocontrol finner at nedgangen i lufttrafikken sammenlignet med tilsvarende periode i 2019 vedvarer og sannsynligvis vil vedvare, at denne situasjonen er et resultat av covid-19-pandemiens virkninger og at dette fører til avbrudd i levering av lufthavnrelaterte tjenester ved Unionens lufthavner, skal Kommisjonen vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 25a for å endre denne forordningen ved å forlenge periodene nevnt i nr. 1 og 2 i denne artikkelen tilsvarende.

4. Kommisjonen skal løpende overvåke situasjonen på bakgrunn av kriteriene fastsatt i nr. 3. Kommisjonen skal på grunnlag av tilgjengelige opplysninger framlegge en sammendragsrapport om denne saken for Europaparlamentet og Rådet innen 15. november 2020. Ved behov skal Kommisjonen så snart som mulig vedta den delegerte rettsakten omhandlet i nr. 3.

5. Dersom lufttransportsektoren i Unionen påvirkes langvarig av covid-19-pandemien og det foreligger tvingende hasteårsaker, skal framgangsmåten fastsatt i artikkel 25b anvendes på delegerte rettsakter som vedtas i henhold til denne artikkelen.

(*) Rådskonklusjon 96/67/EF av 15. oktober 1996 om adgang til markedet for lufthavnrelaterte tjenester i lufthavnene i Fellesskapet (EFT L 272 av 25.10.1996, s. 36).»

5) Nye artikler skal lyde:

«Artikkel 25a

Utøvelse av delegert myndighet

1. Myndigheten til å vedta delegerte rettsakter gis Kommisjonen med forbehold for vilkårene fastsatt i denne artikkelen.
2. Myndigheten til å vedta delegerte rettsakter nevnt i artikkel 9 nr. 1b, artikkel 21a nr. 4 og artikkel 24a nr. 3 skal gis Kommisjonen for en periode på ett år fra 28. mai 2020.
3. Den delegerte myndigheten nevnt i artikkel 9 nr. 1b, artikkel 21a nr. 4 og artikkel 24a nr. 3 kan når som helst tilbakekalles av Europaparlamentet eller Rådet. En beslutning om tilbakekalling innebærer at den delegerte myndigheten som angis i beslutningen, opphører å gjelde. Den får virkning dagen etter at den er offentliggjort i *Den europeiske unions tidende*, eller på et senere tidspunkt angitt i beslutningen. Den berører ikke gyldigheten av delegerte rettsakter som allerede er trådt i kraft.
4. Før Kommisjonen vedtar en delegert rettsakt, skal den rådføre seg med sakkyndige utpekt av hver medlemsstat i samsvar med prinsippene fastsatt i den tverrinstitusjonelle avtalen av 13. april 2016 om bedre regelverksutforming.
5. Så snart Kommisjonen vedtar en delegert rettsakt, skal den underrette Europaparlamentet og Rådet samtidig om dette.
6. En delegert rettsakt vedtatt i henhold til artikkel 9 nr. 1b, artikkel 21a nr. 4 og artikkel 24a nr. 3 skal tre i kraft bare dersom verken Europaparlamentet eller Rådet har gjort innsigelse innen en frist på to måneder etter at rettsakten ble meddelt Europaparlamentet og Rådet, eller dersom både Europaparlamentet og Rådet før utløpet av nevnte frist har underrettet Kommisjonen om at de ikke har til hensikt å gjøre innsigelse. På Europaparlamentets eller Rådets initiativ forlenges denne fristen med to måneder.

Artikkel 25b

Framgangsmåte for behandling av hastesaker

1. Delegerte rettsakter vedtatt i henhold til denne artikkelen trer i kraft umiddelbart og skal anvendes så lenge det ikke er gjort innsigelse i samsvar med nr. 2. Underretningen til Europaparlamentet og til Rådet om en delegert rettsakt skal inneholde en begrunnelse for bruken av framgangsmåten for behandling av hastesaker.
2. Europaparlamentet eller Rådet kan gjøre innsigelse mot en delegert rettsakt etter framgangsmåten nevnt i artikkel 25a. I slike tilfeller skal Kommisjonen oppheve rettsakten umiddelbart etter at Europaparlamentet eller Rådet har meddelt sin beslutning om å gjøre innsigelse.»

Artikkel 2

Ikrafttredelse

Denne forordningen trer i kraft dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordningen er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utfærdiget i Brussel 25. mai 2020.

For Europaparlamentet

D.M. SASSOLI

President

For Rådet

A. METELKO-ZGOMBIĆ

Formann
